

Ministerie voor Wonen en Rijksdienst
Minister S.A. Blok
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk
UIT 2014 0036
Bijlage(n)
2

Datum 15 september 2014
Onderwerp Concept wetsvoorstel Verbetering kwaliteitsborging voor het bouwen.

Excellentie,

Op 25 juni 2014 is de conceptwet 'Kwaliteitsborging voor het bouwen' gepubliceerd voor openbare consultatie. Wij maken graag gebruik van deze consultatieronde om onze standpunten ten aanzien van de conceptwet toe te lichten. Op 14 april 2014 hebben wij u reeds schriftelijk over onze standpunten geïnformeerd. Een afschrift van deze brief is als bijlage meegezonden en wij verzoeken u deze ook op te nemen in deze consultatieronde.

De Bestuurlijke Adviescommissie Brandweer van het Veiligheidsberaad heeft recentelijk gesproken over de effecten van het wetsvoorstel voor het functioneren van de veiligheidsregio's, in het bijzonder voor de brandweezorg. Het wetsvoorstel raakt de veiligheidsregio's en vooral de brandweezorg in de volle breedte. Daarom heeft het Veiligheidsberaad er in het voorjaar bij de verantwoordelijke ministers al op aangedrongen om de adviesrol van de veiligheidsregio in de betreffende wetsvoorstellen te borgen, specifiek voor complexe en risicovolle situaties. In dergelijke situaties kan brand immers een grote maatschappelijke impact hebben. Ook staan bij complexe plannen vaak grote bestuurlijke en economische belangen op het spel.

Wij constateren dat het wetsvoorstel op geen enkele wijze invulling geeft aan de noodzakelijke vroegtijdige betrokkenheid van de veiligheidsregio bij het midden- en hoge risicosegment (risicoklasse 2 en 3). Wij zijn van mening dat bij complexe risico's betrokkenheid van de veiligheidsregio al in de ontwikkel- en planfase van essentieel belang is. Dit geldt zowel ten aanzien van de brandveiligheid voor burgers als voor de veiligheid van het brandweerpersoneel. In de beginfase van de planvorming kunnen gevaarlijke situaties het beste worden voorkomen. Als deze vroegtijdige betrokkenheid er niet is, leidt dit tot defensievere afwegingen bij de incidentbestrijding. Dit gaat ten koste van de brandveiligheid voor burgers en het adequate optreden van de brandweer. Brandpreventie en incidentbestrijding zijn immers communicerende vaten.

Een vroegtijdige betrokkenheid van de veiligheidsregio levert winst op in het totale bouwproces en is vanuit maatschappelijk perspectief van grote meerwaarde. Deze vroegtijdige betrokkenheid is ook van belang vanuit bestuurlijk perspectief. Het raakt de positie en het functioneren van bestuurders van gemeenten en veiligheidsregio's, die verantwoordelijk zijn voor het repressieve optreden van de brandweer. Door het

vroegtijdig uitwisselen van gegevens en de advisering vanuit de veiligheidsregio's, zijn deze bestuurders beter in staat om invulling te geven aan hun verantwoordelijkheden.

Wij achten een goede koppeling tussen het wetsvoorstel dat private kwaliteitsborging in de bouw mogelijk maakt, de nieuwe Omgevingswet én de Wet Veiligheidsregio's een dringende noodzaak. Dit bestuurlijke standpunt stemt overeen met het advies van de Commissie Hoekstra (naar aanleiding van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's). Wij hechten er aan te vermelden dat een wettelijke adviesrol voor de veiligheidsregio niets af doet aan de bestuurlijke en juridische bevoegdheden van gemeenten ten aanzien ruimtelijke ordening en bouwplannen. Deze bevoegdheden blijven voorbehouden aan de Colleges van B&W van gemeenten.

Tot slot ondersteunen wij de inbreng van de Raad van Brandweercommandanten en de Raad Directeuren Veiligheidsregio, die zij onlangs aan u kenbaar hebben gemaakt (zie bijlage).

Hoogachtend,

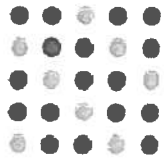
Drs. J.C.G.M. Berends MPA
Portefeuillehouder Brandweer Veiligheidsberaad

In afschrift aan:

- Minister van Veiligheid en Justitie
- Voorzitter VNG
- Voorzitter VNG – Commissie Bestuur en Veiligheid
- Voorzitter VNG – Commissie Ruimte en Wonen
- Voorzitter Raad van Brandweercommandanten
- Voorzitter Raad Directeuren Veiligheidsregio
- Leden van de Bestuurlijke Adviescommissie Brandweer

Bijlage:

- Brief Veiligheidsberaad aan minister S.A. Blok, 14 april 2014
- Reactie wetsvoorstel Raad van Brandweercommandanten en Raad Directeuren Veiligheidsregio, 4 september 2014

Raad
Directeuren
Veiligheidsregio

BRANDWEER
Nederland

Ministerie voor Wonen en Rijksdienst
T.a.v. minister S.A. Blok
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum	4 september 2014	Telefoon	026 – 355 29 25
Onze referentie	U14-20140946	E-mail	e.vanmierlo@brandweernederland.nl
Uw referentie	-	Onderwerp	internetconsultatie 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen'
Uw brief van	-		

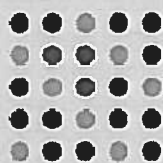
Geachte heer Blok,

Op 25 juni 2014 is de conceptwet 'Kwaliteitsborging voor het bouwen' gepubliceerd voor openbare consultatie. De Raad van Brandweercommandanten en de Raad Directeuren Veiligheidsregio hebben met grote belangstelling kennis genomen van het conceptwetsvoorstel, omdat het vrijwel alle facetten van de brandweezorg in Nederland raakt. In deze brief treft u onze reactie aan.

Algemeen

Het conceptwetsvoorstel introduceert een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen. Het voorstel regelt dat voor bepaalde categorieën bouwwerken gebruik dient te worden gemaakt van toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging, om te waarborgen dat aan de bouwtechnische voorschriften kan worden voldaan. Uitgangspunt hierbij is dat de markt zelf de verantwoordelijkheid draagt voor de kwaliteitsborging in de bouw, en dat de overheid kaders stelt. Dit uitgangspunt past voor een groot deel in de visie van de brandweer in Nederland (de "Brandweer over morgen"), waarin wij onder meer de eigen verantwoordelijkheid voor brandveiligheid van burgers, bedrijven en instellingen benadrukken. Echter, brandveiligheid verdient bijzondere aandacht. Brandveiligheid betekent namelijk méér dan enkel het voldoen aan de technische voorschriften van het Bouwbesluit. De brandweer - als onderdeel van de veiligheidsregio - heeft op grond van de Wet veiligheidsregio's de taak om brand te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Daarbij kijkt de brandweer niet alleen naar het gebouw, maar ook naar het verwachte gebruik ervan en de externe risico's waaronder eventuele gevaarlijke stoffen in de omgeving. Tevens vormen leerpunten uit brandonderzoek input voor het brandveiligheidsadvies. Dit is dus van meerwaarde ten opzichte van enkel de technische Bouwbesluittoets die adviesbureaus kunnen gaan uitvoeren, wat mogelijk ook kostenvoordelen voor eigenaren / gebruikers oplevert.

Uit onze praktijk zien wij - met name bij risicovolle en zeer risicovolle bouwwerken - dat een integrale benadering noodzakelijk is: een samenhangende keten tussen brandweeradvisering, toezicht en brandweeroptreden. Brand kan bij dit soort gebouwen een grote maatschappelijke impact hebben. Wij ervaren dit in ons dagelijks werk. In het conceptwetsvoorstel komt de integrale benadering op geen enkele wijze tot uitdrukking. Daarom behoeft het conceptwetsvoorstel op dit punt aanpassingen.

**Raad
Directeuren
Veiligheidsregio**

BRANDWEER

Nederland

Het Veiligheidsberaad heeft u per brief van 14 april 2014 verzocht de betrokkenheid van de veiligheidsregio (brandweer) in het wetsvoorstel omtrent private kwaliteitsborging te borgen. Dit verzoek is volledig in lijn met onze inbreng tijdens het rondetafelgesprek Bouwtoezicht d.d. 12 december 2013 in de Tweede Kamer¹ en onze steeds terugkerende inbreng in het Overlegplatform Bouwregelgeving (OPB). Op 20 mei jl. antwoordde de minister dat hij het belang van een goede brandveiligheid en van vroegtijdige betrokkenheid van de brandweer bij bouwwerken deelt, zowel voor de veiligheid van burgers als voor de veiligheid van hulpverleners bij het uitvoeren van hun taken, zowel preventief als repressief. De minister wil de mogelijkheden bezien om de vroegtijdige betrokkenheid van de veiligheidsregio's bij het segment bouwwerken met een hoog risico wettelijk te borgen. Wij gaan ervan uit dat deze toezegging van de minister niet tijdig meer in het conceptwetsvoorstel verwerkt kon worden, en dat dit alsnog gebeurt in de versie die aan de Raad van State en te zijner tijd aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Daarmee wordt dan gelijk invulling gegeven aan de aanbeveling van de evaluatiecommissie Hoekstra, om wettelijk vast te leggen dat (citaat) "de veiligheidsregio's hun expertise op het gebied van fysieke en industriële veiligheid beschikbaar stellen in de vorm van een adviesplicht in de procedure bij vergunningverlening aan risicovolle bedrijven, inrichtingen en objecten". Deze advisering gaat dus nadrukkelijk breder dan enkel de omgevingsveiligheid waarvoor het bevoegd gezag c.q. de gemeente in het nieuwe stelsel van kwaliteitsborging verantwoordelijk blijft. Ook in deze context is integraliteit van belang. Daarnaast is de advisering en vroegtijdige betrokkenheid van de brandweer van belang omdat het niet voor de hand ligt dat een marktpartij zich uitspreekt over de (on)mogelijkheden voor optreden door de brandweer bij brand in een (complex) gebouw.

Inhoudelijke opmerkingen

Categorieën bouwwerken en risicoklassen

Artikel IV, 7ab stelt dat bij algemene maatregel van bestuur categorieën bouwwerken worden aangewezen ten aanzien waarvan het bouwen wordt onderworpen aan een instrument voor kwaliteitsborging. Hierbij dienen de vastgestelde risicoklassen voor de verschillende typen bouwwerken in acht te worden genomen. De memorie van toelichting geeft een indicatie voor de indeling c.q. uitwerking van de risicoklassen. Wij zijn betrokken geweest bij de afbakening van risicoklasse 1 en gaan er vanuit dat wij ook betrokken zullen worden bij de afbakening van de overige risicoklassen. Op die wijze kan bewerkstelligd worden dat de risicovolle en zeer risicovolle bouwwerken ingedeeld worden in de juiste risicoklasse.

Instrumenten voor kwaliteitsborging

Artikel IV, 7ad beschrijft de instrumenten voor kwaliteitsborging. Uit het eerste lid blijkt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voorschriften worden gesteld waaraan een instrument dient te voldoen. Ook blijkt uit dit eerste lid dat aan de toelating voorwaarden kunnen worden verbonden. Lid 2 beschrijft waarop de voorschriften in ieder geval betrekking moeten hebben. Wij adviseren u expliciet toe te voegen dat de veiligheidsregio / brandweer bij de risicovolle en zeer risicovolle bouwwerken op grond van de overgedragen taken volgens artikel 10c van de Wet Veiligheidsregio's advies uitbrengt over de brandveiligheid(szorg). Op deze wijze kan de noodzakelijke samenhang tussen het voorkomen en bestrijden van brand óók in de instrumenten voor kwaliteitsborging vastgelegd worden.

---

¹www.brandweernederland.nl/publish/pages/24862/blok_1_heer_van_mierlo_brandweer_nederland.pdf

Toelatingsorganisatie

Artikel IV, 7^{ae} regelt de instelling van een 'toelatingsorganisatie kwaliteitsborging bouw' en artikel 7^{af} beschrijft de leden van de toelatingsorganisatie. Deze organisatie wordt bekleed met openbaar gezag, en moet voorzien in onafhankelijke oordeelsvorming op grond van specifieke deskundigheid. Omdat niet alleen de lage risicoklasse onder het nieuwe stelsel komt te vallen maar na verloop van tijd ook de risicoklassen 2 en 3 binnen de reikwijdte van het stelsel zullen komen, stellen wij voor om een zetel voor specifieke brandweerdeskundigheid structureel in de toelatingsorganisatie te borgen.

Opleverdossier

In paragraaf 5.1 van de memorie van toelichting wordt vermeld dat onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheid van een opleverdossier voor gebouwen, met daarin alle relevante informatie die voor het gebruik, onderhoud en eventuele aanpassing van het gebouw nuttig kan zijn. Een dergelijk opleverdossier is zowel van belang voor de bouwconsument als voor de overheid. Wij adviseren u in uw onderzoek de verbreding van een oplever- naar een gebouwdossier mee te nemen, omdat het van grote meerwaarde is om alle gegevens met betrekking tot een gebouw bundeld beschikbaar te hebben, zowel voor het bevoegd gezag als voor de veiligheidsregio / brandweer, met name in het kader van toezicht. Daarbij is tevens de actualiteit van de betreffende gegevens van groot belang. De kwaliteit van een bouwwerk stopt niet bij de oplevering van een gebouw: de brandveiligheid wordt in grote mate bepaald door het gebruik ervan.

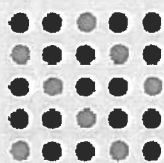
Stuurgroep verbetering kwaliteitsborging in de bouw

Enkele maanden geleden is door het ministerie voor Wonen en Rijksdienst een stuurgroep opgericht, om diverse geledingen uit de sector zo goed mogelijk bij het traject van private kwaliteitsborging te betrekken. Wij hebben vernomen dat allerhande organisaties inmiddels aan deze stuurgroep deelnemen, ook vanuit de geleding bevoegd gezag, maar vertegenwoordiging vanuit Brandweer Nederland wordt niet toegelaten omdat de stuurgroep dan 'onwerkbaar groot' zou worden. De brandweer zou zich kunnen laten vertegenwoordigen via de twee zetels die aan het bevoegd gezag zijn toegekend. Omdat het bevoegd gezag verscheidene belangen heeft naast brandveiligheid, en de twee zetels al worden bekleed door de VNG en de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland, maken wij van de gelegenheid gebruik om nogmaals te bepleiten zorgvuldig aandacht aan brandveiligheid in de stuurgroep te besteden en daarbij een aparte zetel voor Brandweer Nederland beschikbaar te stellen.

Ter afsluiting

Brandweerafsluiting en brandweeroptreden zijn communicerende vaten. Daarom pleiten wij voor een wettelijke borging van de adviesrol van de brandweer bij bouwinitiatieven die plaatsvinden middels toepassing van private kwaliteitsborging, in ieder geval bij de risicovolle en zeer risicovolle bouwwerken. In samenhang met de huidige toezichtrol van de brandweer tijdens de bouw en het gebruik van bouwwerken blijft er daardoor sprake van een integrale benadering van brandveiligheid. Deze samenhang moet gewaarborgd blijven, óók in een stelsel met private kwaliteitsborging. Immers voorkomen is én blijft beter dan bestrijden.

**Raad
Directeuren
Veiligheidsregio**

BRANDWEER

Nederland

Indien u naar aanleiding van deze reactie vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer E. van Mierlo, programmacoördinator risicobeheersing, bereikbaar via telefoonnummer 06-23128334 en e.vanmierlo@brandweernederland.nl. Een afschrift van deze brief sturen wij aan de minister van Veiligheid en Justitie, de voorzitter van de VNG en de voorzitter van het Veiligheidsberaad.

Met vriendelijke groet,

ing. S.J.M. Wevers MCDm
*Voorzitter Raad van Brandweercommandanten
en Brandweer Nederland*

N. van Mourik
Voorzitter Raad Directeuren Veiligheidsregio

**Veiligheids
beraad**

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.veiligheidsberaad.nl
info@veiligheidsberaad.nl
026 355 24 99

Ministerie van BZK
Aan de Minister voor Wonen en Rijksdienst
De heer S.A. Blok
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Doorkiesnummer
026 - 355 2282
Inlichtingen bij
M. van de Reep
Ons kenmerk
2014 0011

Datum 14 april 2014
Onderwerp Private kwaliteitsborging in de bouw

Excellentie,

Onder regie van het ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt gewerkt aan het vereenvoudigen en verbeteren van het omgevingsrecht. Als minister voor Wonen en Rijksdienst ontwikkelt u voorstellen om private kwaliteitsborging in de bouw mogelijk te maken. Het Veiligheidsberaad is van mening dat de ontwikkelingen in het omgevingsrecht, waaronder de private kwaliteitsborging in de bouw, direct raken aan de taken en verantwoordelijkheden van de veiligheidsregio's, in het bijzonder die van de brandweer. Door de voorstellen voor private kwaliteitsborging in de bouw zoals u die op hoofdlijnen schetst in uw brief aan de Tweede Kamer d.d. 27 november 2013, lijkt de vroegtijdige betrokkenheid van en advisering door de brandweer over brandveiligheid van gebouwen in het gedrang te komen.

Betrokkenheid en advisering zijn in het belang van de veiligheid van de burger, maar zeker ook in het belang van de veiligheid van hulpverleners bij het uitvoeren van hun taak. De brandweer kan bij vroegtijdige betrokkenheid risico's onafhankelijk en integraal beoordelen en daarbij, naast het voorkomen van brand, een inschatting te maken op welke wijze de hulpverlening zo veilig mogelijk kan gebeuren. Betrokkenheid van de hulpdiensten, in het bijzonder van de brandweer, is dus in alle levensfasen van (complexe) gebouwen van belang, niet alleen in de gebruiksfase. De bescherming van de brandveiligheid van gebruikers van bouwwerken dient duurzaam geborgd te zijn. Hiervoor is een samenstel van maatregelen noodzakelijk, waarvan de brandweezorg het sluitstuk vormt.

De brandweer adviseert thans het bevoegd gezag in vrijwel heel Nederland over brandveiligheid in het bouwtoezicht. Deze adviesfunctie wordt veelal aangevuld met toezicht tijdens de bouwfase en gedurende de gebruiksfase van bouwwerken; brandveiligheid wordt hierbij integraal beoordeeld. De informatie die de brandweer daarbij verzamelt, is van onschatbare waarde - en feitelijk onmisbaar - voor de brandweezorg als geheel. Het Veiligheidsberaad acht een duurzaam verband tussen bouwtoezicht en brandweezorg van groot belang, of dit nu in een private of een publieke vorm is.

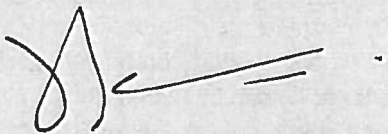
In de huidige voorstellen voor de private kwaliteitsborging en antwoorden op vragen hierover in de Tweede Kamer, wordt de brandweer vrijwel uitsluitend gezien als een repressieve organisatie. Dit doet geen recht aan ontwikkelingen bij de brandweer naar het voorkomen en beheersen van risico's aan de voorkant van de veiligheidsketen. Om bovenstaande redenen pleit het Veiligheidsberaad voor een wettelijke borging van de betrokkenheid van de veiligheidsregio (brandweer) in het wetsvoorstel omtrent private kwaliteitsborging.

Tijdens het 'Rondetafelgesprek kwaliteitsborging in de bouw' met de Tweede Kamer dat op 12 december 2013 plaatsvond heeft onder andere Brandweer Nederland haar visie op dit onderwerp verwoord.

Het Veiligheidsberaad sluit zich bij de visie van Brandweer Nederland aan. Bovendien voelt het Veiligheidsberaad zich gesteund door de schriftelijke inbreng van de VNG voor het Algemeen Overleg van 27 maart 2014, waar dit onderwerp is besproken. De VNG signaleert dat er veel onduidelijk blijft over de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden tussen private en publieke partijen. De voorgestelde koppeling tussen gemeenten, veiligheidsregio's en regionale uitvoeringsdiensten roept de nodige vragen op. De VNG beschouwt het huidige kabinetsvoornemen van de private bouwplantoets zelfs in strijd met de taken voor brandweezorg, zoals verwoord in artikel 3 van de Wet veiligheidsregio's.

Op 27 maart 2014 is de private kwaliteitsborging besproken in een Algemeen Overleg met de Tweede Kamer. Het Veiligheidsberaad is verheugd dat u tijdens dit overleg hebt erkend dat er sprake moet zijn van vroegtijdige betrokkenheid tussen het bevoegd gezag en de brandweer bij complexe bouwwerken. Het Veiligheidsberaad gaat graag met u in gesprek over de wijze waarop de adviesrol wettelijk kan worden geborgd. Ook betrokkenheid van uw collega-ministeries en Brandweer Nederland is hierbij van belang.

Hoogachtend,

mr. G.H. (Geke) Faber
Voorzitter Veiligheidsberaad